

Tata, 2026. 01. 18. Templom

Lekció: Bír 10,6-16; Textus: Bír 10,16b: „Az Úr pedig megelégette Izrael nyomorúságát”

Kedves Testvéreim!

Évről-évre elem kerül az a hír, miszerint január 3. hétfője az év legszomorúbb napja. Modern neve **Blue Monday**, azaz kék hétfő, utalva a melankóliára és depresszióra am ehhez a színhez tartozik. Az ok a modern ember életvitelére vezet vissza: a **túlhajszoltság** visszatér a szünet utáni időszakból, az újbóli mókuserék mintha bedarálná az embereket. Másrészt ilyenkor **az emberre szakadnak az év naptári tervei** és teendői és óhatatlanul a szorongás üti fel a fejét a zsúfoltság láttán. Harmadrészt pedig az **újév lendülete 3 hétig tart ki**. Az újévi fogadalmak vagy szokások eddigre megbuknak sokaknál és előlép az ember **lelkében a szégyen hangja, mely folyamatosan vádol**. Ez a ciklikusság az elmúlt években nemhogy gyengült volna, hanem még inkább erősödött. **Az emberben egyre nagyobb a megváltozás iránti vágy és ezáltal nő a kudarc és a szégyen bennünk**.

Miközben pedig készültem a mai napra, észrevettem, hogy a **Bírák könyvének** egy következő része **ugyanerről az érzésről és emberi történetről beszél**. Izrael és Isten kapcsolatában a Bírák könyvének közel 200 éves történetében visszatérő jelenség ez az egy szó: **ismét**. „*Izrael fiai ismét azt tették, amit rossznak lát az Úr... idegen isteneket tiszteltek. Az Urat pedig elhagyták és nem tisztelték.*” Hogy lehetséges az, hogy a mi és a bírák korának története között 3200 év van, mégis ugyanazok a motívumok jelennek meg? **Mert az ember ugyanúgy működik – akkor és ma is. A szívünk ugyanúgy lázad Isten ellen és bálványokat gyárt a szívében**. Ma ezeket már nem Baálnak és Astarténak hívjuk és öntvényekben testesülnek meg, hanem **modern bálványként jelennek meg előttünk**, de a motiváció ugyanaz. A **Baál kultusz** a természeti erőket volt hivatott befolyásolni, mindazt, ami a mezőgazdasággal és a termeléssel volt kapcsolatos. Termőföld, az eső, a napsütés minden Baáltól jött a kánaáni népek szerint, amelyek Izrael előtti kultúrák az Ígéret földjén. **Astarté** pedig ugyanúgy a gazdagodással, az étellel kapcsolatos, de a termékenység, a gyermekszületés áldásait tulajdonították neki ezek a népek. **Egy-egy aszály, éhínség vagy meddőség** idején talán értjük, hogy miért gondolta úgy a nép, hogy majd ezek az istenek fognak segíteni rajtuk. **A bálványok egyik ismérve, azon túl, hogy olyasmit ígérnek, amit csak Isten tud megadni, hogy azzal hitegetnek, hogy irányíthatjuk és befolyásolhatjuk őket, ezáltal pedig az életünket**.

Mindennek a **hütlenségnek a következménye** pedig az, hogy ha Izrael ezekhez a bűnökhöz akar ragaszkodni, jobban, mint Istenhez, akkor **ezek fognak uralkodni rajtuk és ezek fogják elpusztítani őket**.

A mi korunkban **ugyanarra vágyunk**, mint ott és akkor: **boldog életre**. Ma ezt nem a föld termése, hanem a **pénz és a siker**, az előrehaladás garantálja. Az érzelmi oldalra pedig a **kényelem és az élvezetek** kerültek. **A bálvány pedig egyre többet kér és egyre kevesebbet ad vissza**. Egyre **több munkát és igyekezetet**, amivel egyre több megfelelési kényszer és szorongás jár, egyre **több időt kell rá szánni**, amivel egyre több kapkodás társul. **Ha ezeket keresem, ezeket akarom birtokolni és irányítani, akkor ezek fognak uralni Bennünket**. Ennek a **hatása éri el a megújulni kívánó embert is az év harmadik hetére...** Ahogyan a bírák korának, úgy a mi korunknak is megvannak az „ismételt” mondatai: **Ismét elbuktam; Ismét megtettem; Ismét elgyengültem; Ismét hazudtam; Ismét eluralkodtak rajtam az érzéseim; Ismét...**

A legszomorúbb pedig az, hogy képesek vagyunk egész életünkben ezt a nyomorúságot élni, mert a **bűneim következményeit utálok, ahelyett hogy magát a bűnt gyűlölném, és inkább Isten után vágyakoznék**. **Kész vagy a bűnt választani, Istent elutasítani, elveszíteni szabadságomat és még a pokolt is kockáztatni, csak hogy az emberek ne gondoljanak rosszat rólam.** (Tim Chester)

A történet **fordulópontja** azonban a felolvasott Igénk: „*Az Úr pedig megelégette Izrael nyomorúságát.*” Ez azonban **nem a nép kényszerítésére történt, hanem kegyelme miatt**. Ennek **három fontos állomása** volt. **Az első:** Isten nagy veszélyt enged az életünkbe betörni, hogy végre eszünkbe jusson, baj van! Izrael népe 18 éven keresztül szenvedett az idegen népek elnyomásától – mely bűneik következménye volt. Ez, amíg az életük egy kis részét érintette, pár olyan törzset, ami nem létfontosságú, addig nem volt fontos Istenhez folyamodni, **együtt tudtak élni a bűn következményével**. Amikor azonban a kulcsfontosságú területekre is betör az ellenség, hirtelen eszmélnek: baj van! **Vajon a mi életünk bálványainak ledöntéséhez nem ugyanilyen helyzeteket használ fel Isten?** Nem Ő teremti, de felhasználja, hogy megmentsen. Egy betegségnek életünket felforgató híre; egy lebukás a bűnös életünkben, mely szégyennel tölt el bennünket mások előtt; Egy baleset; Egy veszteség; **Olyan események és történések, melyek felébresztenek a bálványokba befásult életünkből és jeleznek: Baj van!** Testvérem! Nem tudom, hogy így vagy-e itt ma, de tudd meg, hogy ez nem csak a bűn jelenlétének a valósága, de annak az örömhíre is: **az Úr megelégette az életed nyomorúságát és azt akarja, hogy kiálts hozzá és elfordulj a bálványaidtól!**

A második rész pedig ez: kiáltás Istenhez. Olyan érdekes, hogy **az első felszólalás** nem vezet eredményre: *„Vétkeztünk ellened, mert elhagytuk Istenünket és a Baalokat tiszteltük.”* **A bűn és az arra adott magyarázat.** Ismét vétkeztem, mert... Ilyen helyzetbe kerültem; Ilyen vagyok; Ilyen mintákat láttam; Ismerjük ezt a reakciót, **mintha Isten előtt lenne bármilyen mentségünk is a bűn elkövetésére.** Isten erre nagyon kemény választ ad: **Ő nem változott meg az lenni, aki mindig is volt: hatalmas, jóságos, szerető Isten – Ti változtatok meg.** Azonban az erre adott válasz az **Isten jelenlétében átformált ember szava: Vétkeztünk.** (pont) Nincs magyarázat, sőt nincs irányítási vágy sem: *„Tégy velünk teljesen úgy, ahogyan jónak látod”* **Ez már nem a bálványokon keresztül az életét és annak boldogságát biztosítani kívánó ember szavai, ez már a megtérés első lépése:** Vétkeztem – nincs mentségem, jogos az ítélet. Bármit megtehetsz velem, hiszen Tiéd minden hatalom. **Megtapasztaltad már, hogy ha ezeket kimondtad és átélted, akkor a Zsoltáros szavai valósággá válnak: „A töredelmes és megtört szívet nem veted meg, Istenem!”?**

A harmadik rész pedig ebből fakad, már nem azért teszel meg valamit, mert félsz Isten haragjától vagy meg akarsz felelni egy külső nyomásnak. A szentség, mindig a szívben kezdődik **A szentség új érzés, új vágy, új motiváció,** amit a Szentlélek ébreszt bennünk Isten iránt: *„eltávolították maguk közül az idegen isteneket és az Urat szolgálták.”* **Hoznak egy radikális döntést.** A pusztító népeket **nem tudják** kifűjni az országból. Az életüket **nem tudják** maguktól megtartani, továbbra is ki vannak szolgáltatva Isten döntésének. **Egyetlen dolgot tudnak: nemet mondanak, de nem a bűn következményére, hanem magára a bűnre.** Eltávolítják az idegen bálványokat az életterükből és odafordulnak Isten felé és őt magasztalják és neki szolgálnak. **Testvérem!** Neked ma milyen radikális döntést kell meghoznod, hogy az Isten szeretete valami újat hozzon elő az életedből? Mitől kell elfordulnod? Egy illegális dologtól? Egy titkos kapcsolattól? Egy régóta dédelgetett hazugságtól, függőségtől? **Isten megelégtelte az életed megfáradását, nyomorúságát és meg akar Téged szabadítani.** Az eredeti szó nagyon képletesen fogalmaz: Isten nem engedi tovább nőni a bűnt és levágja, mint egy fűvet a kertben. **Eddig és nem tovább!** A vágás pedig áldozattal jár, ezt pedig nem a bűnös emberen hatjotta végre; Nem a bűnnel fertőzött világnak vetett véget. Hanem Jézusban, magán hajtotta végre azt, amit nekünk kellett volna átelnünk. **Isten megelégtelte az ember nyomorúságát és a legvégsőkig ment el, nem irányította át az emberek agyát, szívét, hanem hozott egy radikális döntést: önmagát adta. A magyarázat pedig ennyi: Mert szeret. A döntés már a Tiéd** **Testvérem: Mit válaszolsz erre a szeretetre? Imádkozzunk!**